

[2.8.1 c]

Nech je dané $k \in R$. Zistite, či je osová symetria vo $V_2(R)$ s osou $y = kx$ lineárne zobrazenie. Ak áno, nájdite jeho maticu.

[2.8.1 d]

Zistite, či je osová symetria vo $V_2(R)$ s osou $y = 2x + 3$ lineárne zobrazenie. Ak áno, nájdite jeho maticu.

[2.8.2 a]

Zistite, či existuje také lineárne zobrazenie $\varphi : V_4(Z_5) \rightarrow V_4(Z_5)$ že platí: $\varphi((1, 2, 3, 1)) = (1, 3, 1, 0)$, $\varphi((2, 1, 3, 0)) = (0, 1, 3, 1)$, $\varphi((3, 2, 1, 0)) = (1, 0, 3, 0)$, $\varphi((2, 2, 3, 4)) = (3, 1, 0, 4)$. Ak existuje, nájdite jeho maticu.

[2.8.2 b]

Zistite, či existuje také lineárne zobrazenie $\varphi : V_4(Z_5) \rightarrow V_4(Z_5)$ že platí: $\varphi((1, 2, 3, 1)) = (0, 2, 0, 3)$, $\varphi((3, 4, 2, 2)) = (3, 0, 4, 4)$, $\varphi((4, 1, 1, 1)) = (0, 1, 4, 2)$, $\varphi((1, 4, 2, 3)) = (1, 1, 1, 3)$. Ak existuje, nájdite jeho maticu.

[2.8.3 c]

Zistite, či existuje také lineárne zobrazenie $\tau : V_3(R) \rightarrow V_4(R)$ že platí: $\tau((1, 1, 1)) = (-2, 1, 2, 4)$, $\tau((2, 0, 1)) = (1, -1, 0, -1)$, $\tau((3, 1, 2)) = (-1, 0, 2, 3)$. Ak áno, nájdite maticu takéhoto lin. zobrazenia.

[2.8.4]

Kolko je všetkých lineárnych zobrazení $V_3(Z_5) \rightarrow V_3(Z_5)$? Porovnajme ich počet s počtom všetkých zobrazení $V_3(Z_5) \rightarrow V_3(Z_5)$.

[2.8.6]

Dokážte, že podmienky z definície lineárnosti možno nahradiť jedinou podmienkou:

Pre každé $\alpha, \beta \in V(F)$, $a, b \in F$ platí

$$\varphi((a \cdot \alpha + b \cdot \beta)) = a \cdot \varphi(\alpha) + b \cdot \varphi(\beta)$$

[2.8.7]

Dokážte, že lineárne zobrazenie $\varphi : V(F) \rightarrow W(F)$ je injektívne práve vtedy, keď pre každý nenulový vektor $\alpha \in V(F)$ platí $\varphi(\alpha) \neq \mathbf{0}$.

[2.8.8]

a) ak $\varphi : V(F) \rightarrow W(F)$ je lineárne zobrazenie. Ak $\alpha_1, \dots, \alpha_n$ sú LZ vektory, tak aj $\varphi(\alpha_1), \dots, \varphi(\alpha_n)$ sú LZ. Dokážte!

b) Dokážte, že podobné tvrdenie neplatí pre LN vektory (t.j., ak $\alpha_1, \dots, \alpha_n$ sú LN, tak $\varphi(\alpha_1), \dots, \varphi(\alpha_n)$ nemusia (ale môžu) byť LN.

[2.8.9]

Nech $\varphi : V_m(F) \rightarrow V_n(F)$ je zobrazenie, pričom

$$\varphi((x_1, \dots, x_m)) = (f_1(x_1, \dots, x_m), f_2(x_1, \dots, x_m), \dots, f_n(x_1, \dots, x_m)),$$

teda i -tá súradnica vektora $\varphi((x_1, \dots, x_m))$ je funkciou súradníc vektora $(x_1, \dots, x_m)$. Dokážte, že φ je lineárne zobrazenie práve vtedy, keď každé f_i je lineárnou kombináciou prvkov $x_1, \dots, x_m$ s koeficientami z poľa F , t.j. že existujú $a_{ij} \in F$ také, že $f_i(x_1, \dots, x_m) = a_{i1}x_1 + \dots + a_{im}x_m$ (pre $i = 1, \dots, n$).

[2.8.10]

Nech $\varphi : V(F) \rightarrow W(F)$ je lineárne zobrazenie, S je podpriestor $V(F)$, T je podpriestor $W(F)$. Potom

a) množina $\varphi(S) = \{\varphi(\alpha); \alpha \in S\}$ je podpriestor $W(F)$ ($\varphi(S)$ sa nazýva obraz podpriestoru S v zobrazení φ)

b) množina $\{\alpha \in V(F); \varphi(\alpha) \in T\}$ je podpriestor vektorového priestoru $V(F)$ (uvedená množina sa nazýva vzor podpriestoru T v zobrazení φ). Pre špeciálny prípad, keď $T = \{\mathbf{0}\}$ uvedenú množinu nazývame jadro lineárneho zobrazenia φ a označujeme ju $\text{Ker } \varphi$ (t.j. $\text{Ker } \varphi = \{\alpha \in V(F); \alpha\varphi = \mathbf{0}\}$) a je to teda podľa tohoto tvrdenia podpriestor $V(F)$.

[2.9.3]

Ak má zmysel súčin AB matic A, B , tak pre ľubovoľný skalár $d \in F$ platí:

$$(dA)B = d(AB), \quad A(dB) = d(AB)$$

[2.9.4]

Nezáporné mocniny štvorcovej matice A definujeme rekurentne takto: $A^0 = I$, $A^{n+1} = AA^n$. Nech

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}, \quad D = \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$$

Vypočítajte

- $A^2 + AB - 2B$
- $(A + C - I)(A - C + I) - (A + 2D)(D - A)$
- $A^2 + 2AC + C^2$
- $(A + C)^2$
- $(A + C)^3$

[2.9.5]

Nájdite všetky matice typu 2×2 , pre ktoré platí $A^2 = \mathbf{0}$ a) nad poľom $\mathbb{Q}$, b) nad poľom $\mathbb{Z}_5$.

[2.9.6]

Nech A je matica $n \times n$ nad poľom F . Dokážte, že existuje prirodzené číslo m a koeficienty $c_0, c_1, \dots, c_m \in F$, $c_m \neq 0$ tak, že

$$c_0 I + c_1 A + \dots + c_m A^m = \mathbf{0}$$

[2.9.7]

Dokážte, že $(AB)^T = B^T A^T$ (t.j. pri transponovaní súčinu matíc je potrebné zmeniť poradie)

[2.9.8]

Zistite, ktorá z uvedených množín matíc tvorí pole vzhľadom na sčítovanie a násobenie matíc

- a) všetky matice tvaru $\begin{pmatrix} a & b \\ 0 & 2b \end{pmatrix}$, $a, b \in Q$
- b) všetky matice tvaru $\begin{pmatrix} a & b \\ 2b & a \end{pmatrix}$, $a, b \in Q$
- c) všetky matice tvaru $\begin{pmatrix} a & b \\ -b & a \end{pmatrix}$, $a, b \in Q$
- d) všetky matice tvaru $\begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & b \end{pmatrix}$, $a, b \in Q$ (t.j. všetky diagonálne matice)
- e) podobné množiny matíc ako v a) - d), ale nad poľom Z^5 , t.j. vždy bude $a, b \in Z_5$

[2.9.9]

- a) Dokážte: Ak A je symetrická matica, tak aj A^2 je symetrická
- b) Platí podobné tvrdenie pre antisymetrické matice (resp., čo viete dokázať pre antisymetrické matice)?
- c) Zovšeobecnite a), b) pre ľubovoľný exponent $n \in N$

[2.9.10]

Skúmajme "nový súčin" matíc $A \times B$ vhodného typu, ktorý dostaneme tak že "násobíme riadky" matice A riadkami matice B (v normálnom súčine matíc sa (voľne povedané) násobia riadky matice A stĺpcami matice B). Je tento nový súčin asociatívny? Je komutatívny?

[2.9.12]

- a) Nájdiť všetky matice A typu 3×3 nad poľom Q , ktoré komutujú s diagonálnou maticou $D = \|d_{ij}\|_{3 \times 3}$, ktorá má na diagonále prvky 1, 2, 3, t.j. $d_{11} = 1, d_{22} = 2, d_{33} = 3$ (úloha je teda nájsť matice A nad Q , pre ktoré platí $AD = DA$)
- b) Nech A je štvorcová matica nad poľom F . Dokážte, že množina všetkých štvorcových matíc B ktoré komutujú s A (t.j. pre ktoré platí $BA = AB$) je uzavretá vzhľadom na sčítanie a násobenie matíc.